

Vergaderjaar 2013–2014

33 750 V

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (V) voor het jaar 2014

Nr. 38

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 25 november 2013

Mede namens de Minister van Defensie bied ik u hierbij de jaarlijkse evaluatie aan van het zogenoemde FOL-verdrag over de periode oktober 2010 tot en met september 2011. Het betreft een verslag over de doeltreffendheid en de effecten in de praktijk van het Verdrag inzake samenwerking tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de regering van de Verenigde Staten van Amerika betreffende toegang tot en gebruik van faciliteiten op Aruba en Curaçao voor drugsbestrijding vanuit de lucht (Tractatenblad 2000, 34), dat werd goedgekeurd bij Rijkswet van 18 oktober 2001.

Voor de goede orde deel ik u mede dat het verslag tevens wordt toegezonden aan de Ministers-Presidenten van Aruba en Curaçao met verzoek om doorgeleiding aan de Staten van hun landen.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
F.C.G.M. Timmermans

Forward Operating Locations

Op grond van het Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Verenigde Staten inzake samenwerking op het gebied van drugsbestrijding vanuit de lucht (FOL-verdrag, 2000) maken Amerikaanse vliegtuigen gebruik van zogenaamde «forward operating locations» op de luchthavens van Curaçao (Hato) en van Aruba (Reina Beatrix). Het verdrag geeft toestemming voor het uitvoeren van vluchten ten behoeve van surveillance, monitoring en het opsporen van drugstransporten. De vluchten worden onbewapend uitgevoerd.

Na het aflopen van de eerste 10-jarige termijn is het FOL-verdrag voor een periode van vijf jaar verlengd met ingang van 2 november 2011 conform de Rijkswet goedkeuring en bekendmaking verdragen.

Het Koninkrijk is gebaat bij de Amerikaanse luchtverkenningen op grond waarvan drugstransporten kunnen worden opgespoord en onderschept. Dat laatste gebeurt in een groot aantal gevallen in samenwerking met de Koninklijke Marine.

Bestrijding van de drugsproblematiek in de Caribische regio is van mondiaal belang. Dit is eveneens het geval binnen Europees verband, waarbij het principe van gezamenlijke verantwoordelijkheid wordt onderschreven en daaraan ook daadwerkelijk door het Koninkrijk uitvoering wordt gegeven.

Infrastructuur

Op de luchthaven Hato (Curaçao) hebben verschillende kleine onderhoudsprojecten plaatsgevonden.

Juridische kwesties

In de rapportageperiode zijn geen problemen of incidenten aan de autoriteiten in Willemstad en/of Oranjestad gemeld die te maken hebben met de interpretatie en/of implementatie van het FOL-verdrag. De contacten van het FOL-personeel met de lokale en militaire instanties zijn evenals in de voorgaande evaluatieperiodes uitstekend.

Het FOL-veiligheidspersoneel onderhoudt uitstekende contacten met de lokale en militaire instanties waar het gaat om zaken van gezamenlijk belang.

Transparantie

De VS houdt de Commandant der Zeemacht in het Caribisch gebied (CZMCARIB) conform de verdragsafspraken op de hoogte van vluchten die vanaf de FOL's worden uitgevoerd. Dit betreft aantallen en type vluchten en operationele vluchtgegevens zoals de duur van de vlucht, het patrouillegebied en type vliegtuig.

Host Nation Riders

CZMCARIB wordt door de VS stelselmatig en vooraf over het meevliegen van zogenaamde «host nation riders» (HNR's) geïnformeerd. Deze waarnemers moeten meevliegen op vluchten die de grenzen met derde

landen overschrijden. Zij vertegenwoordigen hun regering gedurende het overvliegen van het soevereine gebied van een derde land en verschaffen expertise over het gebied waarboven wordt gevlogen. In de periode 2010–2011 werden in totaal 293 missies (van de 713) uitgevoerd waarbij HNR's nodig waren. Deze missies werden allemaal uitgevoerd vanaf het vliegveld Hato, Curaçao. Het aantal missies boven Colombiaans grondgebied bedroeg 118; het aantal missies boven Colombiaanse territoriale wateren en internationale wateren was 175. De HNR's hadden allen de Colombiaanse nationaliteit.

Synergie

De FOL-commandant staat in direct contact met CZMCARIB en de consul-generaal van de Verenigde Staten. Het bestaande nauwe samenwerkingsverband tussen de Koninklijke Marine, de lokale autoriteiten, de FOL-leiding en het consulaat van de VS is ook gedurende deze rapportageperiode voortgezet. Deze samenwerking wordt door allen als zeer constructief ervaren.

Operationele gevolgen

De operaties van de FOL's hadden geen noemenswaardige gevolgen voor de civiele luchtvaartactiviteiten op de vliegvelden Hato en Reina Beatrix of de vliegoperaties van CZMCARIB.

Resultaten

In de periode oktober 2010 tot en met september 2011 werden 713 vluchten uitgevoerd. Vanaf het vliegveld Hato werden 696 vluchten uitgevoerd; vanaf vliegveld Reina Beatrix werden 17 vluchten uitgevoerd. Het totale aantal vlieguren vanaf de FOL's bedraagt 4.602, waarvan 4.490 uur vanaf vliegveld Hato en 112 uur vanaf vliegveld Reina Beatrix. De vluchten hebben bijgedragen aan de onderschepping van 117.000 kilogram cocaïne, 2.100 kilogram marihuana, en 29 kilogram heroïne.